Tárgytematika

Pszichológia és személyiségfejlesztés

NGB_MT002_1

Tárgyfelelős neve: dr. Szekeres Tamás **Félév:** 2012/13/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszáma: 3/0/0 **Tárgy féléves óraszáma:** 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

Általános pszichológiai alapismeretek nyújtása, amelyek megalapozzák a pedagógiai tanulmányokat. Megismertetni a hallgatókat az ember lelki történéseinek, kognitív folyamatainak hatásmechanizmusaival, valamint érzelmének, teljesítménymotivációinak, személyiségének és viselkedésének törvényszerűségeivel.

TANTÁRGY TARTALMA

- Bevezetés a pszichológiába
- A pszichológia fogalma, sajátosságai, ágai, fejlődésének főbb szakaszai
- A pszichológia módszerei. A magasabb idegműködés
- Az érzékelés fiziológiai alapjai, sajátosságai, főbb fajtái
- Észlelés sajátosságai, feltételei és fajtái
- A figyelem általános jellemzése, fajtái és tulajdonságai
- Az emlékezés és képzelet fogalma, alapfolyamatai és sajátosságai
- A gondolkodás fogalma, lényeges jegyei, fajtái, folyamatai és zavarai
- Az érzelem fiziológiai alapjai, kifejezési formái. Érzelem és motiváció
- Az akarati cselekvés
- A személyiség fogalma, szerkezete, személyiségelméletek
- A személyiség vizsgálatának eljárásai

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Kötelező félévközi követelmények az aláírás megszerzéséhez

- A 2 írásbeli részvizsga (zh) eredményes megírása az előadások és a jegyzet tananyagából
- Félévközi otthoni feladat: irodalomkutatás a pszichológia témaköreiből (minimum 6 irodalom pontos megjelölésével)
- Az otthoni feladat is részvizsgának minősül

A meg nem írt zh esetén pótlási lehetőséget csak a hallgatónak fel nem róható okból biztosítunk 1 alkalommal.

Aláírás megtagadással jár, ha a hallgató nem szerzi meg az írásbeli számonkérések mindegyikéből a minimum teljesítendő részpontokat, vagy nem adja be az otthoni feladatot határidőre, de legkésőbb - késedelmi díj ellenében - a 11. oktatási héten.

Félévvégi követelmény: vizsga

A vizsgajegy összetevői:

a) A félévközi teljesítmény során elérhető pontok minimum teljesítendő

- 1. részvizsga 0-38 8 pont
- 2. részvizsga 0-48 12 pont
- otthoni feladat 0-6 3 pont
- órákon való aktív részvétel 0-8 3 pont

Az értékelés összesített pontrendszere a félévközi érdemjegy kiszámításához:

- 26-50 pont = elégtelen (1)
- 51-63 pont = elégséges (2)
- 64-75 pont = közepes (3)
- 76-89 pont = jó (4)
- 90-100 pont = jeles (5)

b) A szóbeli vizsga érdemjegye

Megjegyzés:

- A félévközi otthoni feladat a vizsgaidőszakban nem pótolható.
- Az eredményes félévközi munka alapján megállapított jeles vagy jó teljesítmény esetén a hallgatónak vizsgajegyet ajánlunk meg, ez esetben a szóbeli vizsga nem kötelező.
- A félévközi részvizsgák eredményeit és a szóbeli vizsgán nyújtott teljesítményt egyforma súllyal vesszük figyelembe.

Ajánlott témakörök az irodalomkutatáshoz

BSc műszaki szakoktató és BSc mérnök szakos hallgatók számára

1. A pszichológia kialakulásának és fejlődésének főbb állomásai
2. A pszichológia jellemző irányzatai
3. A pszichikum fejlődése: az ösztönöktől az intellektuális viselkedésig
4. A színlátás sajátosságai, a szín mint élmény
5. A hallás sajátosságai, a zene hatalmának lélektana
6. Érzéki csalódások
7. Az érzékelés és észlelés fejlődése és fejlesztése a pedagógiai tevékenységben
8. A figyelem meghatározó tényezői, figyelemfelkeltő hatások
9. A felidézést elősegítő és gátló tényezők, a memória zavarai
10. Az emlékezés és a valóság kapcsolata, az emlékezet és asszociáció
11. A képzelet és a valóság kapcsolata
12. Az alvás és az álom sajátosságai
13. A hipnózis és a hipnopédia
14. A gondolat és a képzet kapcsolata
15. A beszéd mint a valóság tükrözése
16. A gondolkodás, a tudás és a tudat
17. Konformizmus és kreativitás
18. A gondolkodás fejlődése és fejlesztése a születéstől az ifjúkorig
19. Az érzelmek jelentősége az ember életében, fejlődése és nevelése
20. A fájdalom és öröm
21. Az empátia alapjai, jelentősége a pedagógiai munkában
22. A motiváció hatásmechanizmusa

23. Motívum, szükségállapot és belső késztetés
24. A cselekvés megtanulásának problémái
25. Az érdeklődés fajtái, tulajdonságai, fejlődése és nevelése
26. Egyéni különbségek az emberi képességekben, a képességek nevelése
27. A tanulók vérmérséklete és a nevelés
28. A tanulók jellemzésének jelentősége, a jellemzés tartalma, módszerei
29. A személyiség zavarai, a személyiségfejlesztés módszerei
30. Freud és a pszichoanalízis
31. Bármely pszichológiai irányzat személyiség-koncepciójának bemutatása
32. A babona lélektana és társadalmi tényezői
33. A sport és a testedzés pszichológiai problémái
34. A kriminológia pszichológiai alapjai
35. A kriminalisztika pszichológiai alapjai
36. A gyógyszerek és egyéb kémiai vegyületek pszichológiai hatásai
37. A reklámpszichológia alapjai
38. Az önismeret és társismeret jelentősége, az ismeretszerzés módjai
39. Az önkontroll kialakulása, frusztráció és tolerancia
40. A készségek és szokások szerepe a gyermek személyiségének kialakulásában
41. A temperamentum és a jellem
42. A pszichológia tanulásának jelentősége
43. Az önismeret és emberismeret összefüggései
44. Hogyan tanuljunk hatékonyan
45. Az intelligencia és vizsgálatának jelentősége

Ajánlott témakörök az irodalomkutatáshoz

BA előadóművész szakos hallgatók számára

1. A zene szerepe a világ megismerésében
2. A zene …hatalma” az emberi személyiség fejlődésére
3. A zene szerepe az érzelmi nevelésben
4. A zene és az empátia kapcsolata
5. A zene pszichológiai hatása az újszülött- és csecsemőkorban
6. A zene pszichológiai hatása a kisgyermek- és óvodáskorban
7. A zene pszichológiai hatása a kisiskoláskorban
8. A zene pszichológiai hatása a serdülő- és ifjúkorban
9. A közös zenehallgatás örömei, hatása a társas kapcsolatokra
10. Az együttzenélés mint társas élmény
11. Koncertezés és lámpaláz
12. A jó fellépési szereplés pszichológiai titkai
13. A pedagógus személyiségének szerepe a zenetanításban
14. A zenetanítás új módszereinek pszichológiai hatásai
15. A zenei képességek fejlesztésének lehetőségei
16. Adottság-képesség-tehetség a zene művészetében
17. A zeneművészi alkotómunka személyiség-pszichológiai feltételei
18. A művészi ihlet értelmi és érzelmi motívumai
19. A zenei műalkotás születésének pszichológiai sajátosságai
20. A zenei alkotás befogadásának élményvilága
21. A vizuális és auditív érzékszervi csatornák együttes szerepe a zenei információ befogadásában
22. A zene hatása a reproduktív és produktív képzeletre
23. A zenei kommunikáció hatása az emberi gondolkodásra
24. Speciális zenei kifejezésformák pszichológiai hatása

KÖTELEZŐ IRODALOM

Dr. Vásárhelyi Zsuzsanna: Pszichológia I. *(SZE, elektronikus oktatási segédlet)*

Ajánlott irodalom:

Fehér Irén (szerk.): Pedagógiai és pszichológiai szöveggyűjtemény, *Comenius Bt., Pécs, 2001.*

Keményné Pálffy Katalin: Bevezetés a pszichológiába, *Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007.*